

REVISTA QUINCENAL DE CRENTE GALEGOS

IRIMIA

A terra vai dando froito por si mesma

ANO XXIX • Nº 785 - Do 30 de marzo ao 12 de abril de 2009

Semana Santa: a desesperanza é derrotada. Temos futuro

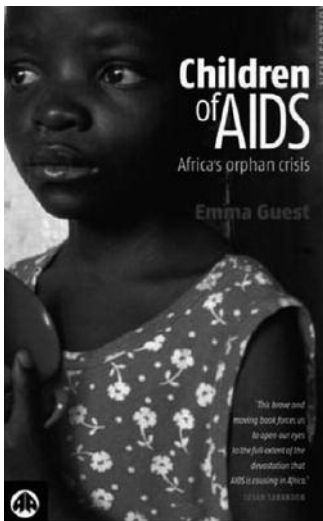
A foto que fala

Queima de armas ilegais en Kenya. Cantas veces non soñastes esta imaxe?

O trasno Holocausto negro

Daniel López Muñoz

Cando estás en certos países de África sabes que de cada tres persoas coas que te cruzas na rúa, unha é seropositiva. Sabes que a SIDA mata máis mulleres ca homes e sobre todo mata a moitos nenos e nenas que nada teñen que ver coa “promiscuidade” de ninguén. Coñeces a familias achicadas por varias mortes prematuras e a esa gran familia extensa termando da situación: tías coidando sobriños, miles de nenos e vellos tutelados por unha marabillosa rede de tenrura colectiva.

E podes, se queres, claro, entrar en contacto con calquera dos centos de grupos multicolores de xente que se pon a camiseta de voluntario e asisten a cursos para aprender sobre o virus e fan teatro por aldeas infames e reúnen a miles de persoas ao cabo do ano, ensinando, sensibilizando sobre a necesidade de ser prudentes, de ter cabeciña e, por suposto, tamén, cando cómpre, de poñer unha camiña de látex arredor de ti xa sabes onde.

E se es quen de unirse a esa corrente humana de sensibilidade e solidariedade contra o mal –que se chama VIH, ese é o inimigo- vivirás desde dentro a loita titánica desa xente negra, alegre, popular e xenerosa -ignorante aos ollos europeos-, e as súas

enormes dificultades por convencer aos seus conveciños menos sensibles que o becho ese non é un problema individual, que é comunitario, que todos estamos afectados pola súa irresponsabilidade cando chega a casa e o fai sen condón coa súa muller, cando leva unha semana facéndoo sen condón con varias máis, onde cadrara.

Sabes tamén da dificultade de “vender” o uso do condón nun contexto cultural no que hai crenzas absurdas, pero certas e, ademais, criminais nas súas consecuencias. Como a da prescrición de moitos curandeiros tradicionais aos varóns infectados: que copulen con varias mozas virxes, para sandar o seu meigallo.

E postos aí, nese outro mundo, e só desde aí, podemos calcular o inmenso dano que o Papa Ratzinger, o compasivo con integristas lefrevianos, os mesmos que negan o holocausto xudeu, acaba de facer a todo un continente poñendo en dúbida a conveniencia e a utilidade de usar preservativo para conter e vencer ese outro holocausto silencioso que está matando a África.

Editorial Falaremos do aborto no número seguinte pero mentres...

A actual Lei do aborto data de 1985. Nela contéplanse tres situacións nas que se permite: grave perigo para a vida ou saúde física ou psíquica da embarazada -para o que non hai límite de tempo de xestación-; embarazo por violación -ata doce semanas-, e presunción de graves taras para o feto -ata a semana 22.

A proposta do Goberno é unha lei de prazos: despenalización do aborto nas primeiras catorce semanas, sen necesidade de alegar causa ningunha, e ata a semana vinte e dúas nos casos de grave perigo para a vida ou a saúde da embarazada ou graves anomalías no feto. Porén, pasada a semana vinte e dúas, propónse a autorización da interrupción do embarazo cando se detecten malformacións fetais incompatibles coa vida.

Hai dous ámbitos distintos para o debate: o de dentro da Igrexa e o da sociedade civil

A iniciativa do Goberno fixo volver á area pública as consignas, as manifestacións e o enfrontamento dos anos da Transición. Coma nun documental do NODO, volvemos oír a Conferencia Episcopal falando de asasinato, a grupos ProVida mobilizándose e a grupos de mulleres defendendo o dereito a decidir. Hai polémicas que nunca desaparecen, porque os temas son

sensibles, porque os debates se desenfocan, porque se utilizan ideolóxicas ou politicamente.

Cómpre neste tema honestidade e serenidade, tendo sempre moi presente o sufrimento das persoas que se atopan en situacións límite. Os xuízos morais apresurados provocan que pasemos máis tempo xustificando respostas que buscando as verdadeiras preguntas que nos temos que facer.

Hai dous ámbitos distintos para o debate. Hai un debate interno á comunidade eclesial (no que non todo está tan claro como se pretende: de feito a teoloxía e a doutrina oficial foron oscilantes en canto a determinar cando o embrión é plenamente humano e, desde logo, nunca na mellor tradición moral católica se comparou o aborto con infanticidio). E, ademais, hai un debate social, baseado na ética civil, para todos e todas, e aí cómpre atopar un punto de encontro a partir de consensos científicos e éticos. En calquera caso, non debemos perder de vista que do que se debería discutir é de non incriminar a quen aborta, evitando converter o aborto -que sempre é un fracaso- nun método anticonceptivo máis para adolescentes.

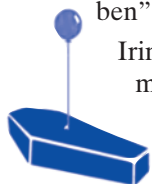
Rumores de esperanza

Xan Guillén

Escribir un artigo quincenal supón para min un reto difícil. Hai veces que sae sen problemas e hai veces que é difícil. Hai días que cando escribes o teu artigo e lle dás ao “enviar” do correo electrónico acabas cunha gran satisfacción e días que só dis “polo menos xa o quitei de enriba”.

O anterior texto foime difícil. Nada me resultaba fácil. Digamos que tiña a tecla atravesada e consultaba continuamente o número de caracteres para que non parecese moi pobre o que estaba escribindo. Rematei dicindo: oxalá non o lea ninguén.

E si que o ledes. E si que vou atopando xente no camiño que me di cousas como “o último artigo non estivo moi ben” ou todo o contrario. Tamén te atopas con algún e diche... logo ti es Xan, o dos “Rumores de esperanza”.

Irimia é unha revista moi completiña. Non se pode ofrecer máis en dezaseis páxinas. Pero eu creo que o mellor de todo é a calidade humana de toda a xente que a rodea. Cando collemos a revista Irimia lemos algo noso e non a lemos coma quen le o suplemento dominical.

Sei que na mesa de redacción hai quen me lanza mensaxes que eu acepto de bo grao aínda que non faga caso. Hai quen di que moito me gusta falar nesta sección de nós. Para que logo non diga, vou rematar este Rumores cun par de consellos. 1) Vai ao cine e non perdas *Os mortos van á présa*. É unha peli de humor na que nos rimos dos nosos tópicos. Está ben feitiña. 2) Entra na páxina web de Amnistía Internacional e busca a cantidade de cousas que fan. Eses si que fan berros de esperanza.

Que tal me quedou este Rumores? Se cadra non foi dos mellores, pero non tan malo coma o anterior, non si?

1

3

2

4

A peneira

1

Na Coresma lembramos que 500.000 galegos/as (40.282 familias) viven na

POBREZA (o 18,5%).

11.789 fogares teñen menos de 200 €/mes. 900 persoas comen en oito institucións benéficas. Na foto, a coordinadora de Cáritas de Lugo, Irmá Asunción; alí distribúen 53 comidas a domicilio por día. Veñen de estrear o roupeiro de Pascual Veiga. Na Cociña Económica de A Coruña (122 anos de servizo) comen 300/día, 40 xubilados. E 1.726 cobran do Risga, integración na sociedade. Lava a roupa de 60 "sen teito", grazas ás cotas de 3.000 socios, igual cos 1.300 da do Ferrol. A de Santiago dá 100 comidas e o albergue de S.Francisco, 6.000 camas/ano. A metade dos fogares de 18 comarcas viven das pensións de xubilación. 3 de 4 traballadores non teñen emprego na Costa da Morte, que perdeu 16.000 veciños en 20 anos, excepto Carballo que no mesmo tempo medrou 5000.

2

O Cristo obreiro de **LUÍS SEOANE** axúdanos a interiorizar a Paixón, nos 30 anos do seu pasamento, o 5. Pintor, gravador, escritor, ceramista..., sobre todo, persoa comprometida co pobo, que empurrou a modernización, a través do deseño, creando con Díaz Pardo, o Laboratorio de Formas, hai 40 anos. Proxectando en feitos a súa máxima: "Queremos enriquecer ao mundo coa nosa diferenza". Na liña da primeira cerámica de Sargadelos, truncada polo linchamento do fundador, por afrancesado, hai agora 200 anos. Fundaron o Museo Carlos Maside, para recuperar a arte anovadora, antes da ditadura. Coa sinceridade que debuxaba, recreou a Galiza verdadeira. A sinxeleza dos trazos lembra a Picasso, e a súa transcendencia ética, a teima que expresaba: "Para acadar a miña salvación". Na foto con Díaz Pardo e Laxeiro, en Bos Aires

3

O SALMON, o rei dos ríos, retorna, despois de repoboacións persistentes en 10 anos. Moitos destes alevíns, en longas travesías, algún dende o Miño ata Groenlandia e Noruega, volven á súa orixe, xa adultos, para desovar. Moitos caen nas redes polo camiño. Entre un e tres de cada mil, dos que se soltaron, fan a viaxe de ida e volta. Na acuicultura, en bateas de Ribeira, preto da Illa da Rúa. Pioneiros no seu cultivo experimental, dende o 2005 non se criaba en gaiolas, As femias son moi migradoras, pois non medran ata que van ao mar, e déixanse conquistar polo macho que as sigue, fecundando o 40% da súa posta, mentres o outro 60% fano os machos mais novos. Agora (marzo/abril) as femias remontan os ríos máis poderosos, e non desovan ata decembro, polo que é prexudicial a súa captura nestes meses.

4

PORTOMARIN festexa a augardente, na Pascua, laiándose da desaparición entre eles, da anguía, que non superou a barreira do encoro de Belesar, que destruíu o curso do Miño, e impídelle ir desovar ao mar. Un percorrido de miles de quilómetros, que remontaba ata esta vila, pero agora impidenllo os encoros dende a desembocadura do Miño. O prezado peixe sen espiña, creara unha cultura e gastronomía prodixiosas na comarca. Salgábase e vendíase nas feiras. Agora, a asociación dos caneiros, recibe nalgunhas datas, alevíns que sementa río arriba, que a Xunta permite pescar, a cambio de dar unha parte a Medio Ambiente para manter a repoboación. A maioría que nos ofrecen nos restaurantes desta ribeira, son de importación. Resístense a reproducirse en cativeiro, aínda que na China críase en granxas.

6

8

5

7

Alfonso Blanco Torrado

5

Subimos á NOVA XERUSALEN,

a 40 qm. de Río de Xaneiro, un barrio que vive a loita contra os asasinatos, a droga e a escravitude de 7 millóns de nenos do Brasil tirados ás rúas. Na foto, algúns, crucificados, coa pancarta: "Non queremos morrer", nunha manifestación contra a pena de morte. En poucos meses, a policía matou 819 persoas, un 5,7% máis ca no ano anterior. A prostitución infantil maltrata a máis de 500.000. A loita contra a escravitude, comezou na Revolución Francesa, alongada no XIX. Brasil foi o último país occidental en abolila, hai 120 anos. Os barcos achegaran polo 1525, entre 3,5 e 5 millóns de africanos, moitos de Angola, colonia portuguesa. Na independencia (1922), máis da metade da poboación eran escravos (2 millóns). A violencia dos barrios de moitas cidades nace deste tráfico arrefriante. No Brasil hai 30.000 asasinatos/ano.

6

A Basílica do SANTO SEPULCRO,

coa forza da Resurrección, custodiada polos Franciscanos de Santiago, é compartida por 6 confesións cristiás: católicos, ortodoxos gregos, sirios, coptos, etíopes e armenios..., que viven episodios de desunión e desencontro. Unha antitestemuña dos dons pascuais. Nestes días abre as súas portas, nun barrio musulmán de Xerusalén ao que pertence a familia que garda as chaves. O Templo orixinal foi do século III, o actual é do XIII, reconstruído polos cruzados. Na ilustración, o óleo "A Última Cea" do creador indio, Vivek Vilasini (1964), reflexo da clásica de Da Vinci, un sinal de tolerancia da mensaxe do Resucitado na arte e na cultura de hoxe, sen os prexuízos dos fanatismos relixiosos. Situada en Gaza, e protagonizada por trece mulleres islámicas. cubertas con veo negro.

7

Coma sinal da Resurrección, facemos memoria de **ÓSCAR ROMERO**, no cabodano, e dos 20 asasinados pola bomba no seu funeral, o Domingo de Ramos, na Catedral de San Salvador. Unha salvaxada como denunciaba o concelebrante, bispo Iniesta, apuntando á implicación do goberno de Arena causante do 89% de mortes de civís en 10 anos da guerra, que principiaba entón, coa pasividade internacional. Moitos mártires torturados e silenciados nestas terras. O arcebispo morrera no hospital, ateigado pola dor de enfermos terminais, ós que estaba a abenzoar. O novo presidente, Funes, da Fronte Farabundo Martí, o 15, na 1ª intervención saudou coa palabra inmorrente do Bispo. O seu irmán, líder estudantil, tamén morrera daquela. Con el nace un abrete de esperanza. Promete loitar contra a miseria: cada 8 días morre un neno de diarrea, e ao día, 12 persoas asasinadas (8000 en 2 anos).

8

Na Semana Santa buscamos acougo no **VAL DO SILENCIO** do Bierzo, e viviremos a Paixón na Ermida da Santa Cruz, onde celebraban os oficios os primeiros eremitas da Tebaida berciana, dende principios do s.VII. Acolidos nun manancial de carballos e aciñeiras que gardan a memoria dos que viviron en covas ou mosteiros coma o de S. Pedro de Montes, nos Aquilanos, restaurado no IX por San Xenadio, no que viviran S. Fructuoso e S. Valerio. Natural destas terras foi bispo de Astorga. Despois de renunciar ao cargo, morreu, coma un asceta, en Santiago de Peñalba. Na foto, a súa igrexa mozárabe, a arte da repoboación. A cova de san Xenadio lembra os longos exercicios de penitencia dos monxes, entre rochas escarpadas. Preto dos Ancares, comparte a mesma maxia da natureza que nos transmite unha paz fonda.

A Aquela

Bea Cedrón

Amabilidade, imposición, segregación e outras disquisicións varias

Xa era noite. Voltaba a casa, rumiando nas miñas indecisións e nas palabras non ditas cando vin no chan un papel pregado que sen dúbida caera sen coñecemento da súa propietaria, María Luisa, dalgún dos seus petos. Soubenlle axiña o nome porque o papel en cuestión era un aviso de recollida de correos. Como a tal María Luisa vivía preto da miña casa, decidín achegarllo, o cal era máis rápido que entregalo en obxectos perdidos ou mesmo na oficina de Correos.

A casa tiña os seus sesenta anos ben cumpridos, pero na súa madurez facía ver sen presunción ningunha quen fóra e quen seguía a ser. Contundente, firme, ben feita e discreta. Toquei no porteiro automático e, ao explicarlle o por qué da miña visita, axiña abriu o portal. Xa no seu andar, invitoume a entrar, pero quedei no recibidor, que tiña unha das paredes cheas de andeis nos que xa non entraban máis libros. Na parede oposta colgaba unha foto grande dun grupo de escolares e, debaixo dela, unha mesa moi estreita cunha lámpada pequena e discreta que estaba acesa.

Axiña quedei prendada dos acenos daquela muller que navegaba con graza polos setenta anos, e ría por uns ollos que non deixaban de rebulir curiosos por riba dos lentes.

- Debeume caer dun peto do gabán, que era onde o levaba - dixo. É vostede moi amable, mociña, ... e non só lingüísticamente falando! - e chiscoume un ollo.

Botei unha gargallada, e respondílle:

- Só espero que a "amabilidade lingüística" segundo o seu criterio sexa algo positivo, porque eu aínda non lle collín o sentido á expresión!

- O certo é que eu, que teño debilidade por descubrir o sentido das palabras, tampouco dou co significado destas por moito que porfío - dixo con cara de estarse divertindo.

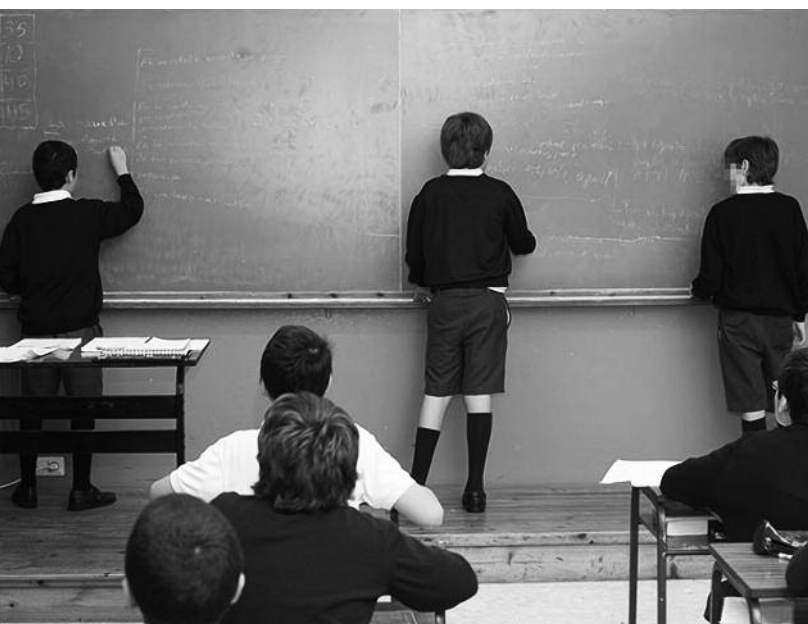
- E ao revés: que era logo o de antes, se o que vai haber a partires de agora é "amable"?

- Ao mellor o de antes - retorceu o bico e puxo cara de intriga - era se acaso ... rudo, basto, groseiro ...

- Abofé que as expresións agochan misterios ocultos e insondáveis. Canto se pode chegar a dicir mesmo empregando poucas palabras... - deille corda.

- Pois xa que as dúas nos metemos no mesmo xardín - colleu pista - direille que outra das palabras neste sentido moi de moda é a de "imposición" que tamén se interpreta dun xeito cando menos un 50% curioso... En fin, que esto non pasaba no 65, cando eu daba clase e xa nolo daban todo feito e "en monolingüe". Entón ata era preceptiva e viña imposta a separación de nenas e nenos en clases e mesmo en colexios distintos. Vaites!... como os de ... como se chaman... "Galicia bifurcada", ... non, "bifurcada" non, ... "bilingüe", iso é, que tamén apostan por poñer as nenas e nenos "amables" nunha clase e as "embrutecidas" noutra, segundo "libremente" decidan as súas nais e pais.

Botamos a rir a cachón, pese a todo, e coma sempre, confiando.

O Peto do Santo Antón

Rubén Aramburu

O temporal escachou a vella nogueira do Adro. Durante anos agasallou coa súa sombra ás xentes que agardaban a misa nas tardes do verán. Era xenerosa nas noces, pequenas e saborosas. No inverno espida, era signo de esperanza coas polas abertas como brazos cara ao ceo. Agora descansa no alpendre, xa serrada en touros, agardando que volvan os fríos para transformarse en lume que queza os recunchos da vella reitoral. Quizais lle toque ser cinsa pousada na fronte dos penitentes da próxima coresma, signo da vida que trae a reconciliación cando o ser humano volve os ollos a Deus. Unha vida de servizo sen pedir nada, sempre ofrecendo, sen imposicións. Como a nogueira, seremos cristiáns que ofrecen alternativa de sombra e refresco nun mundo acalorado e murcho?

Hai moita xente como esta vella nogueira, non queren títulos nin medallas e asumen o risco dos temporais. Velaí a Xulio Lois, firme contra tantos ventos. Poderemos

escoitalo no Mosteiro de Oia a mediados de abril nunha aposta valente do Secretariado Interdiocesano da Pastoral da Saúde que anima o amigo Suso Carracedo desde Vigo.

Outra aposta contracorrente é a da banca ética. Unha banca que non especula, nin se aproveita dos beneficios para se enriquecer. Paréceche imposible? Pois existe. O 28 de marzo presentase na Salle de Santiago este soño que xa ten varias oficinas en España e no resto de Europa. A Banca Fiare, que así se chama, funciona coma calquera banco, podes ter a nómina, pedir préstamos... pero podes decidir en que se empregan os beneficios que sempre son destinados a proxectos de desenvolvemento. Creio que é tempo de mandar a tomar vento ás caixas e bancos capitalistas e apostar por unha banca de fraternidade como esta. Que os nosos aforros non engorden bandullos insolidarios! Paga a pena, como a nogueira, escachar dando lume e quentura.

O CARRABOXO por XULIO LOIS

Xabi Blanco

San Carlos Borromeo, Madrid. A Pascua permítenos buscar o significado da Eucaristía

Amiga Irimega, amigo Irimego:

Os compañeiros da redacción convidáronme a que cavile contigo sobre o significado dos días máis importantes do cristianismo: a Semana Santa.

Como ben sabes, neses días condénsanse os episodios máis importantes da historia de Xesús, aquel campesiño que pasou polo mundo sementando vida e esperanza na vida de tantos e tantas que tivemos a fortuna de dar con El. Si, Xesús non fixo outra cousa máis que

humanidade é unha historia de loita entre a Morte e a Vida: algúns homes e mulleres loitaron por facer triunfar a vida sobre da morte: eles e elas escribiron as páxinas máis fermosas da historia da Humanidade. E, entre todos eles, Xesús foi, ao meu entender, o mellor e máis logrado promotor de vida.

Outros homes e mulleres optaron por sementar morte e destrución e así anda o mundo despois de tantos séculos...

E ti e máis eu supoño que temos un pouco de todo: ás veces optamos con forza por sementar vida e outras preferimos matar, destruír...

Por iso é bo que nos acheguemos a Xesús, que aprendamos dos seus xestos, das súas experiencias, das súas actitudes...

Velaí a oportunidade que se nos presenta na Pascua 2009: unha nova oportunidade de sentirnos acompañados por Xesús e de confrontar as nosas vidas coa súa...

Permíteme que faga contigo un percorrido polos significados máis salientables de cada un deses días.

XOVES SANTO: O AMOR XENERA VIDA

Hai amores e “amoríos”, ben o saberás xa por experiencia.

A Pascua é unha nova oportunidade de confrontar as nosas vidas coa de Xesús

iso: sementar de vida todos os encontros, todas as experiencias e situacións.

O vello teólogo Eduard Schillebeeck, díxoo con palabras ben fermosas:

“Nunha grande medida, a actividade de Xesús consistiu en crear comunicación social e en abrir vías de comunicación, sobre todo alí onde reinaban oficialmente a exclusión e a excomunión”.

No fondo, eu diría que a historia da

Non sería difícil enumerar as distintas cruces que se impoñen hoxe no mundo

Si, agora chámase amor a calquera cousa e con facilidade esquecese que non se pode falar de amor se non vai acompañado de xenerosidade, de gratuidade, de acollida total, de sinceridade...

Pois ben, no Xoves Santo recordamos os xestos de amor do Señor Xesús, xestos inconfundibles, en nada ambiguos, xestos dun amor que se dá xenerosa e gratuitamente. Vexamos:

.O xesto da institución da Eucaristía:

Cando alguén nos quere de verdade non nos deixa nunca, aposta por nós sempre, acompañanos ao longo dos días...

Xesús buscou un xesto para permanecer sempre con nós, para que poidamos sentir o seu cariño e a súa compañía...

No Xoves Santo celebramos a institución dese xesto: a Eucaristía. É un xesto fermoso con palabras emocionantes: “cando vos reunades facede isto en memoria de min”. Pero, ¡cantas veces ao longo dos séculos temos substituído ese xesto! ¡cantas Eucaristías baleiras, cantas eucaristías convertidas en actos sociais, en pasividade e individualismo, en rutina, en mentira...! ¡Canto nos temos esquecido do que significa “facede isto”, “vivide deste xeito”: partídevos e re-partídevos aos demais e polas demais! ¡Cantas veces dicimos

admirar a Xesús e seguimos sen celebrar o seu xesto, dicindo que iso de ir a Misa é algo secundario...!

Hoxe é un bo día para que ti e máis eu nos preguntemos cómo estamos acollendo nas nosas vidas ese agasallo de Xesús...

. O xesto do Lavatorio dos pés:

Xesús fai seu aquel xesto reservado para os escravos: lavar os pés do amo que chega canso do camiño.

Alguén escribiu o seguinte: “Dos seus beizos aprendemos que só serve para vivir quen vive para servir”. Iso mesmo significa o xesto que fai Xesús: vivir de verdade, con intensidade significa vivir ao servizo dos demais, vivir para os demais...”tido, me-tido, pro-metido, com-prometido cos homes meus irmaos”... así viviu Xesús.

E ti e máis eu, ¿servimos a alguén ou quizais vivimos “servíndonos” de moitas e moitos...?

. O Sacerdocio:

Xesús creou un grupo, unha comunidade de iguais e invitou a todos e todas a poñer o mellor de si mesmos ao servizo desa comunidade. E encargou a algunhas e algúns que fixeran de animadoras, animadores das comunidades, que repartiran o pan e o perdón...Velaí o senso do sacerdocio dentro da comunidade.

Pero, co paso do tempo, a animación das comunidades converteuse nun

signo de poder, de prestixio, de desigualdade, de sexismo...e de novo foi substituído un xesto-regalo de Xesús...

Hoxe recordamos cómo quería Xesús que se organizaran as comunidades cristiás. É un bo momento para que nos preguntemos pola maneira de vivir a irmandade coma grupos e coma Igrexa...

Ti e máis eu podemos preguntarnos hoxe: ¿Poñemos o mellor de nós mesmos ao servizo do grupo, da comunidade? Cos nosos xestos e palabras, ¿fomentamos a unión e a igualdade ou dividimos e separamos? ¿Celebramos dalgún xeito o regalo do Perdón e da Reconciliación que Xesús confiou á súa comunidade?

VENRES SANTO: CANDO A MORTE VAI DE TRIUNFADORA.

“Non hai amor meirande que o de quen dá a vida polas súas amigas, polos seus amigos”, velaí o senso da Cruz de Xesús.

Xesús no sufriu porque fora un masoca e menos aínda porque a Deus lle guste que a xente sufra. Xesús sufriu porque se enfrontou ao sufrimento inxusto que padecía tanta xente.

A Cruz de Xesús recórdanos que o único sufrimento que ten sentido é o que brota da loita en contra do sufrimento.

O silencio condúcenos a nós mesmos e a Deus

Xesús subiu á Cruz para baixar da cruz ás crucificadas e crucificados da historia.

Todo iso recordamos no Venres Santo: Xesús loitou en contra do mal e a súa coherencia nesa loita levouno á Cruz.

A cruz manifesta a grande opción de Xesús: apostar polo proxecto do Pai, vivir e des-virirse por construír o Reino, dar a propia vida por defender e recuperar para todos a dignidade de fillas e fillos de Deus e de irmáns.

Mentres Xesús loitou con todas as súas forzas en contra do mal e da inxustiza moitos homes e mulleres seguen (¿seguimos?) empeñados en plantar de cruces todos os recunchos da terra...

No Venres Santo, diante do Señor Crucificado, bo será que ti e máis eu nos preguntemos pola nosa opción fundamental: ¿estamos apostando en favor da vida e da dignidade das persoas ou seguimos crucificando...? ¿Estamos dispostos a sufrir por loitar en contra de todo sufrimento ou renegamos da Cruz do Señor Xesús? ¿Dedicámonos a des-crucificar aos crucificados que imos atopando no camiño ou somos crucificadores coa nosa indiferenza, comodidade, inconsciencia, superficialidade...?

Xesús morreu, está sepultado e Deus cala e o seu silencio fáisenos insoportable e énchenos de preguntas: ¿por que sofren os bos e xenerosos? ¿por que Deus permite tanta inxustiza? ¿que sentido teñen tanta desilusión e tanto fracaso nos intentos da humanidade por construír unha historia distinta? ¿que sentido teñen as experiencias negativas que petan á nosa porta cando menos o esperamos...?

Pero, cando parece que non hai resposta para as nosas preguntas, cando xa estamos ao borde da total desesperanza, entón Deus toma a palabra: Deus resucita a Xesús e, resucitando a Xesús, dinos que Xesús tiña razón, dinos que o que El fixo e dixo é o que merece a pena pensar, dicir e facer.

Coa Resurrección de Xesús, Deus dinos que o triunfo do ben sobre do mal está asegurado. Temos futuro.

Na medida que vivamos coma Xesús iremos atopando resposta a todas as preguntas, todas as dúbidas e a nosa vida encherase de senso e de esperanza.

Deus está da nosa parte, non nos abandona nin se esquece de nós. Ao contrario, resucitou a Xesús para mostrarnos o camiño da plenitude, da felicidade. Vivir coma Xesús, converterse nos seus seguidores e seguidoras é a resposta final a todas as preguntas.

Se Xesús vive significa que o único Deus en quen podemos crer e de quen podemos fiarnos é o Deus do que nos falou Xesús, aquel a quen el chamaba Abbá, Pai, Nai...

Ben, non te canso máis. Só desexarche unha feliz Pascua que encha a túa vida de confianza en Deus e de confianza na Humanidade. Apertas mil.

O único sufrimento que ten sentido é o que brota da loita en contra do sufrimento

SÁBADO SANTO: A VIDA TRIUNFA SOBRE DA MORTE, GRAZAS A DEUS.

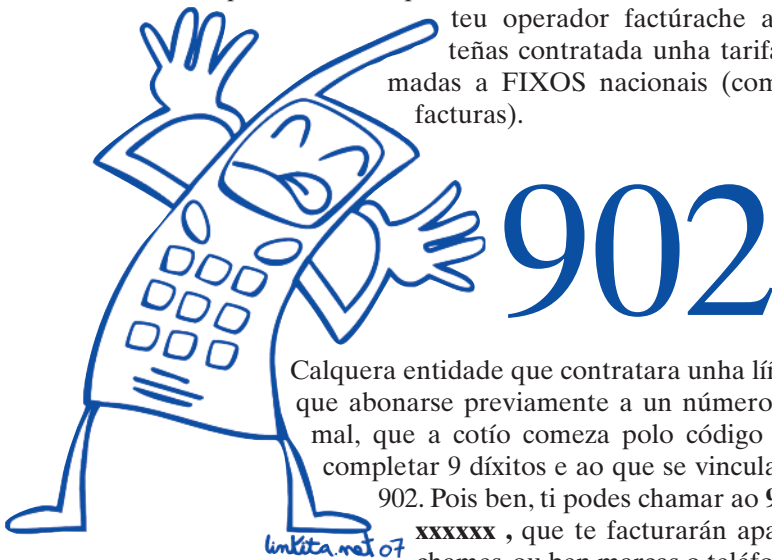
O sábado santo divídese en dúas partes:

A primeira parte está marcada polo silencio. Recordamos a Xesús sepultado. É un momento duro: todo fai pensar que, unha vez máis, o mal ganou a partida definitiva, a inxustiza puido coa xustiza, a maldade triunfou sobre da bondade...É o momento do fracaso, da desilusión...

Ás furtadelas

Novas interesantes sobre os números 901 e os 902:

Con esta nota agardo darvos unha boa nova e, seguindo uns pequenos pasos, aforrarédesvos unha 'pasta' na factura telefónica. Vouvos comentar algo interesante sobre chamadas a teléfonos que comezan por **901 e 902**, que como saberedes, cada vez son máis usuais e o teu operador factúracheg aparte, aínda que teñas contratada unha tarifa plana para chamadas a **FIXOS** nacionais (compróbaos nas túas facturas).

Calquera entidade que contratara unha liña 901 ou 902 tivo que abonarse previamente a un número de teléfono normal, que a cotío comeza polo código da provincia, ata completar 9 díxitos e ao que se vincula o servizo 901 ou 902. Pois ben, ti podes chamar ao **901 xxxxxx ou 902 xxxxxx**, que te facturarán aparte cada vez que chames, ou ben marcas o teléfono vinculado, que

che vai atender **EXACTAMENTE** igual que o outro, pero se tes contratadas as chamadas locais, provinciais e nacionais de balde (tarifa plana), esta chamada **NON** se te facturará aparte.

Toma nota desta dirección: **www.nomasnumeros900.com**. Unha vez dentro, introduce o nº 901 o 902 a buscar na barra de busca e pulsa **BUSCAR**. Aparecerache en pantalla o número vinculado... **¡que é o que tes que marcar!** Está máis que probado, e funciona perfectamente.

AGARDO QUE VOS SEXA ÚTIL.

http://

www.crtvg.es/atlas

Benvindo o Atlas Mundial Galego Online

patrimonio.org

Quen dixo que eramos un país pobre? Pobre de quen así fale...

<http://www.gloobal.net/>

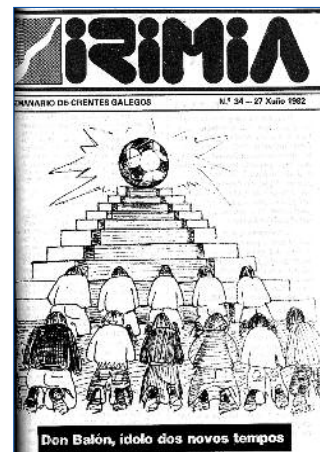
GLOOBAL é un instrumento, espazo e recurso ao servizo das organizacións, redes e movementos sociais.

Como diciamos onte...

Industrias propias e pequenas

Unha das cousas que máis se repiten é a de que Galicia necesita industria, e é certo. Entón, por que hai tantas protestas cando algunha industria quere entrar en Galicia? A razón é moi clara: son industrias dependentes, é dicir, dependen doutras que hai noutros sitios, sen desenvolver o propio. Aló non as queren e tráenas acó porque son contaminantes e emporcallantes, ou porque os galegos traballamos máis barato.

As industrias que necesitamos en Galicia son as propias, as que se fan a partir das nosas riquezas: madeira, carne, gando, m peixe, marisco, etc. Industrias que crean riqueza prá nosa terra e que se desenvolven todas nela, e non somente as primeiras fases, as máis procas e menos rendibles.

A Peneira Irimia nº34 (27 de xuño de 1982)

Entrevista

Rubén e Manolo

Xosé Reboiras é frade do colexio La Salle. Desde que volveu a Galicia traballou sen descanso a prol da nosa lingua, non só no eido educativo senón tamén na vida parroquial e comunitaria. Agora, á fronte da FEREGA, comezou unha nova xeira.

Cal pensas que debe ser hoxe o papel dos centros relixiosos?

O papel dos centros relixiosos hoxe, o mesmo que onte, é ofrecer unha educación de calidade, de xeito que a formación humana e cristiá dos nosos alumnos e alumnas sexa a que soñaron e levaron á práctica os nosos fundadores, na súa época.

Por outra banda, os centros relixiosos ofrecen un ideario cristián que dalgún xeito impregna as actividades que realizan, e permiten ás familias exercer o dereito de escoller para os seus fillos e fillas unha educación que vaia máis en consonancia cos valores que inculcan na casa.

Os centros relixiosos ofrecen un ideario cristián que impregna as súas actividades

Cal son os retos aos que se enfronta FERE como patronal? Cales son as súas reivindicacións?

En primeiro lugar, temos que facer unha distinción: FERE ou FERECICA significa Federación Española de Relixiosos de Ensino, Centros Católicos. Esta organización atende máis ao pedagóxico,

organización de centros, aspectos canónicos; en canto que a nosa patronal, chamada Educación e Xestión, é quen leva os asuntos de tipo laboral e as relacións coa Administración e sindicatos. Hoxe tendemos a usar a denominación de Escolas Católicas. Este colectivo está formado por centros de relixiosos maioritariamente, pero tamén forman parte del algúns centros doutra titularidade, pero con ideario cristián. En Galicia temos 125 centros.

Neste momento as nosas reivindicacións son de diversa índole. Ultimamente é pública a “Declaración pola liberdade de elección de centro educativo en Galicia” que fixemos conxuntamente as asociacións de Pais: CONGAPA e FAGA; os sindicatos maioritarios no ensino concertado: FSIE e USO e as patronais CECE e Educación e Xestión. Nesta declaración arguméntase que os pais dos nosos alumnos contribúen cos seus impostos ao erario público e teñen dereito a recibir

idénticas axudas que os que levan os seus fillos/as a centros públicos. Entre as discriminacións que consideramos máis importantes están a de non poder participar en programas de calidade da Consellería: Proa, Valora, lectura, ordenadores persoais, pizarras dixitais...; non poder beneficiarse de axudas a comedores, transporte escolar, actividades complementarias e extraescolares... e da gratuidade do bacharelato. Pensamos que non é xusto que a Consellería non teña en conta un terzo das familias galegas que confían os seus fillos a centros concertados a nivel xeral de Galicia, e que nas grandes cidades representan a metade.

Os centros de FERE fixeron nos últimos tempo un esforzo por ofrecer un ensino de calidade (moitos deles están certificados); por onde entende que teñen que ir agora eses centros?

O esforzo pola calidade educativa é algo que hai que manter ano tras ano, xa que a cada paso aparecen sistemas ou

técnicas novas. Neste momento desde Escolas Católicas estamos promovendo o programa de calidade europeo EFQM, as TIC, os colexios trilingües e as relacións de intercambio con centros de Europa e América. Desde o noso Departamento de Innovación Pedagóxica estamos formando equipos de profesores no eido da Normalización Lingüística, no da Orientación pedagóxica e no da Pastoral.

Como secretario Xeral de Escolas Católicas de Galicia: cales son os teus proxectos? Máis concretamente, en que pensas que se vai diferenciar a túa “xestión” da dos anteriores? En que se vai notar a túa man?

Cal é a túa relación coas institucións e cos sindicatos diante de realidades concretas como a sobrecarga de horas, falla de persoal para atender alumnos, necesidade educativas especiais,...

As miñas relacións cos partidos políticos son de colaboración. Tiven unha reunión con cada un dos portavoces dos 3 partidos con representación parlamentaria para ofrecerlles a miña colaboración en nome de Escolas Católicas. Igualmente cos sindicatos, formamos parte da Comisión Tripartita do Ensino Concertado. Colaboramos nas propostas á Consellería para lograr incremento do rateo profesor/unidade e para que se dote aos centros con medios humanos e

nosos centros a cumbran, de xeito que os nosos alumnos rematen cada etapa educativa con coñecemento análogo do galego e castelán, para que se poida dar un auténtico bilingüismo; e isto non só por ser norma oficial senón por considerar a lingua como o máis valioso tesouro da nosa cultura, froito da mente e do corazón dos nosos devanceiros, e nós temos a obriga de transmitila dun modo agarimoso aos nosos alumnos e alumnas.

Algúns centros estanse desmarcando da posición oficial de FERE no tema da Educación para a Cidadanía. FERE á súa vez estase desmarcando da posición oficial dos bispos... como hai que entender todo isto?

Non teño coñecemento de que ningún centro de Escolas Católicas se desmarcase da posición de FERECECA. Pode haber pais dos nosos centros que, a título persoal, fixesen obxección á materia de Cidadanía. FERE chegou a un acordo co Goberno do Estado para impartir a materia de Cidadanía de acordo cos valores que inspira o ideario cristián dos seus centros. Procuramos ter boas relacións de cooperación cos bispos, pero pode haber temas en que teñamos diferente parecer. Coido que a postura dos bispos e das Asociación de Pais Católicos vén motivada pola forma en que se poidan enfocar determinados temas da Cidadanía nos centros públicos.

A lingua é o máis valioso tesouro da nosa cultura. Temos a obriga de transmitila dun modo agarimoso aos nosos alumnos e alumnas.

Tiven a sorte de atopar a Secretaría Rexional moi ben organizada e os meus proxectos van na liña de promover a calidade educativa dos nosos centros, froito da renovación pedagóxica do noso profesorado e, ao mesmo tempo, non desistir no esforzo por eliminar as discriminacións inxustas que sofren as familias que nos confían os seus fillos. Nunha sociedade democrática e “progresista”, o Estado non debe facer o papel de “factotum”, senón garantir os dereitos dos cidadáns e, no noso eido, fomentar que centros de iniciativa social, sen ánimo de lucro, poidan desempeñar o seu cometido en análogas condicións que os de titularidade pública, cando teñen unha demanda social cada vez en aumento.

recursos materiais para atender os alumnos con necesidades educativas especiais.

Con respecto ao tema do galego coñecemos a túa postura. Vai ser esa a postura oficial de FERE? Como se acolle nos centros a túa posición?

Fun proposto pola Xunta Directiva de Escolas Católicas para o cargo de Secretario Rexional e todos coñecían a miña simpatía pola lingua dos nosos devanceiros. Non me puxeron ningunha dificultade para que eu siga na miña teima pola normalización da lingua galega. Polo tanto tratarei de animar, promover, facilitar a expresión oral e escrita en todas as actividades que emprenda. A postura oficial de FERE é de respecto á lexislación e de fomentar que os

O artigo "Facendo méritos para a historia" di cousas ben interesantes, pero esquece outras e, nunha, coido que se equivoca: a cuestión da lingua non decidiu estas eleccións, a xente non votou maioritariamente a Feijóo por ela, aínda que a maneira en que foi xestionada tanto polo PP (do que non se fala no artigo tanto como se debería, e que usou o idioma dunha maneira perigosa e irresponsable) como polo goberno (e moi especialmente polo PSOE, que merecería outra carta á parte) non axudasen o bipartito.

En canto aos outros artigos que analizan a derrota, eu coido que hai un factor que non se menciona e que foi a actitude do PSOE, que, ademais de ter unha acción de goberno continuista, se dedicou a poñerlle paos nas rodas aos cambios propiciados polo BNG. Iso obrigouno a un xogo de ambigüidade ou, o que é peor, de bandazos (defendían unha cousa e mais a contraria, o que un día era bo ao outro era malo) no seu intento de amosar a unidade do goberno ao tempo que se erosionaba ao socio. Misión imposible. A consecuencia foi que se desprestixiaron a si mesmos e que proxectaron unha imaxe negativa das políticas do Bloque. Equivócanse agora en botarlle a culpa toda da súa derrota ao feito de pactaren cos nacionalistas. A culpa teñen que buscala dentro, non fóra. E, se esa fose a causa da derrota, no canto de romper co BNG deberían buscar a maneira de convencer o seu electorado de que é bo pactar cos nacionalistas, porque é a súa única opción de volver ao poder. Hai un ano os socialistas pensaban que, facendo unha campaña agresiva contra o BNG, podían gañar as eleccións con maioría abonda para gobernar en solitario. A iso xogaron. A Antoiña la Fantástica. E así lles foi.

Nusca Senín

XUNTA DE GALICIA

PRESIDENCIA
Secretaría Xeral de Política Lingüística

EDITA: Asociación A. IRIMIA

FEITO EN PAPEL RECICLADO

MESA DE REDACCIÓN: Daniel López Munoz, Luís Gómez Aldegunde, Pedro Pedrouzo Devesa, Rubén Rivas Vidal, Lidia Chan, Manolo G. Turnes, Lines Salgado Iglesias, José Antonio Martínez. Tlf. 986 10 49 45.

COLABORADORES: Xosé Chao Rego, Victorino Pérez Prieto, Xosé Antón Miguélez, Manolo Regal, Alfonso Blanco Torrado, Xosé Lois Vilar, Marta Sopena, Gumersindo Campaña, Tareixa Ledo, Moisés Lozano, Clodio González Pérez, Antón Martínez Aneiros, Sara Paz Quiñones, Agustín Bueno, Manuel Pérez Blanco, Xabier Blanco, Bernardo García Cendán, Valentina Formoso Gosende, Celia Castro Ojea, Xerardo Castedo Valbuena, Engracia Vidal, Francisco Xabier Martínez Prieto, Fernando Veiga, Antonio Pinto Antón, Bea Cedron Vilar, Mariano Guizán Sánchez, Carmen Soto, Rubén Aramburu.

CORRECCIÓN LINGÜÍSTICA: Lidia Campos Chan, Luís Aldegunde.

SUBSCRICIÓN: Apdo. 980 - 15705 Santiago de Compostela. Telf.: 655 028 253

SUBSCRICIÓN: ordinaria: 24 Euros. de Apoio: 36 Euros. **Correo electrónico** - irimia@wanadoo.es

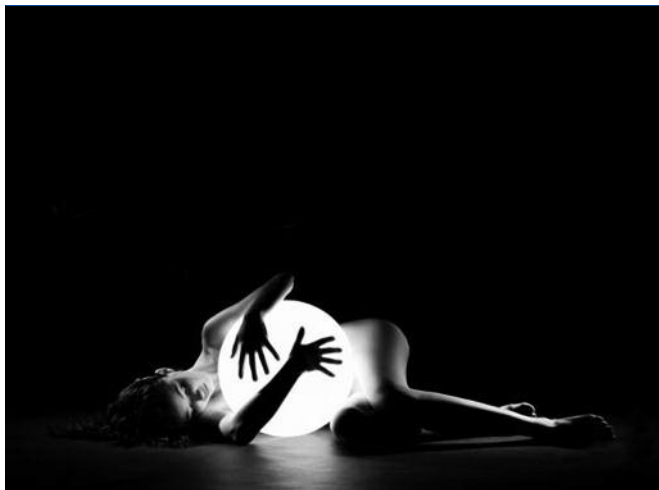
CONTA: Caixa Galicia, CC/2091-0349-45-3040005822 - Urbana, nº 8 - Santiago / BBVA 0182-0267-15-0207905484

DEPÓSITO LEGAL: C-1417-81 **TIRADA:** 1.300 exemplares **DESEÑO E MAQUETACIÓN:** Ninfa, Riveiro, Martínez

IMPRIME: Artes Gráficas LITONOR S.A.L. **DISTRIBÚE:** IMPACTA

EDICIÓN ELECTRÓNICA: <http://www.vieiros.com/canaís/26/canal-irimia>

Boa Nova

A PALABRA

Domingo 5 de abril
Domingo de Ramos
Mc 14, 1- 15, 47

"(...) Estando Xesús en Betania, na casa de Simón o Gafo, recostado na mesa, chegou unha muller cun frasco de alabastro cheo de perfume de nardo puro, moi caro; rompeu o frasco e unxiulle a cabeza. Algúns dos convidados comentaban indignados: "Pero a que vén este estrago de perfume? Podíase vender en trescentos denarios, e repartírllelos aos pobres". E alporizábanse contra ela. Pero Xesús dixo: "Deixádeas, por que a molestades? Ben está o que fixo comigo. Os pobres téndelos sempre entre vós, e podédelos axudar cando queirades; pero a min non me ides ter sempre. Ela fixo o que puido. Adiantouse a unxir o meu corpo para o enterro. Asegúrovos que onde queira que se anuncie a Boa Nova, polo mundo inteiro, falarase, para honra dela, do que acaba de facer (...)".

A CLAVE

O corpo!!

Que de veces o esquecemos para enguedellarnos en ideas platónicas que nos "elevan" a Deus! Chega a paixón, a dor, o sufrimento, e os nosos corpos precisan estragos de perfume que nos fagan recoñecer e agradecer a nosa corporeidade. Porque no corpo reside a nosa identidade, a nosa capacidade para a resistencia e o traballo, a nosa vontade para achegarnos ós demais. O corpo devólvenos a medida dos nosos compromisos cando traballamos ata que xa non nos dá o corpo para máis, a medida da nosa festa cando brincamos e bailamos, a medida da meditación cando nos recollernos en nós mesm@s e nos axeonllamos ante @s demais.

"Asegúrovos que onde queira que se anuncie a Boa Nova, polo mundo inteiro, falarase, para honra dela, do que acaba de facer". Era unha muller, e o seu nome non chegou a nós (casualidade?), pero o seu xesto ben podería poñerse en paralelo con aquel *"sobre esta pedra edificarei a miña igrexa"*. Por desgraza, gastamos moitas máis enerxías e crear institucións para a Boa Nova que en facer dos nosos corpos lugar de Boa Nova.

As nosas forzas se esgotan, os límites se impoñen. Moitas veces non nos toca a nós ver rematado o que con tanta ilusión empezamos. A Xesús tamén lle pasa. Nunca se preocupou por crear unha institución que o perpetuara. Preocupouse máis ben en cura e sandar as historias e os corpos maltreitos. Xesús morre sabendo que xa chegara ó seu límite, confiando no Pai que segue a petar nos nosos corazóns para que continuemos a obra de Reino.

Marisa de Corme

ECO

Temos por diante tres días en que poderemos experimentar as vivencias e os sentimentos fundamentais dunha vida. Pode lembrarnos que, aínda que xa o saibamos, que xa coñecemos o que ocorre, ou que mesmo poidamos explicalo dun xeito claro, conciso ou impactante, o que acontece na Semana Santa non depende do noso enfoque racional, senón de sentir, de vivir a experiencia, de seren capaces de com-padecer até o final e de realmente gozar. Está aberta a todos nós e cada quen vivirá a súa experiencia particular: sentirá o amor desinteresado do xoves; compartirá esa dor tan profunda, que mesmo coñece, o venres; sentirá como a soidade, a desesperanza e a tristeza non o abandona o sábado pola mañá e revivirá, sen vergonza, coma un neno, a gozosa sorpresa do sábado pola noite. O de vivir a Resurrección o deixará para os seguintes 362 días.

J. A. Martínez

Falando da lingua o prometémosvos que facemos imposible para que o aprendan!

Lidia e Valentina

Prométoles! Lles Prometo!

“Ao principio existía o Verbo...” Así comeza o evanxeo de San Xoán, e o Verbo é a Palabra, e a Palabra é Deus. E o deus da lingüística tamén é o verbo e a deusa dunha lingua é a sintaxe. A sintaxe é o esqueleto, a estrutura que distingue unha lingua doutra, por iso é importante mantela coidada, pura, sen contaminación. Por esta razón imos facer un repaso rápido da colocación do pronome, xa por millonésima vez (unha das primeiras foi alá nos albores do ano 2000, no número 579, como poderedes comprobar os que tedes arquivo, e non cambiou nada desde aquela!).

E por que a elección deste tema? Pois casualmente por iso, polas eleccións, porque está a piques de comezar unha nova lexislatura e parece cousa de fadas, ou quen sabe se é unha herdanza, pero non hai presidente da Xunta de Galicia que se libre de colocar mal o pronome. E o señor Feijoo parécenos que vai ser coma todos, polo menos polo que lle temos oído ata o día de

hoxe. Será tradición? Ó mellor é inherente ó cargo (pero imaxinades a Zapatero dicindo “Yo prométoles”... Ó mellor os nosos presidentes teñen desculpa porque nos seus tempos de ensino obrigatorio non recibiron formación sobre o tema. Pois a ver se non se despista este e trata de remediar o problema para as próximas xeracións, porque supoño que concordará connosco na necesidade de que o alumnado adquira competencia plena nas dúas linguas da comunidade, ou non?

Mentres, nós podémolle botar unha man coa colocación dos pronomes, é dicir, coa estrutura da lingua...

Primeira norma de ouro: **o pronome átono en galego nunca vai empezando un discurso!**, así que nada de **Lles prometo que...* O pronome persoal átono **normalmente irá despois do verbo** (*Prométoles*), excepto cando antes van unha serie de elementos que “tiran” polo pronome para antes do verbo. Estes son:

- Pronome interrogativo: *Por que lles prometín?*
- Pronome exclamativo: *Como que lles prometín!*
- Adverbios (excepto os de tempo: hoxe, onte...e lugar: aquí, alí...): **Non** lles prometín... **Nunca** lles prometín... **Sempre** lles prometín... **Moito** lles prometín... **Só** lles prometín... **Simplemente** lles prometín...
- Tamén nas oracións subordinadas: *Dixo que lles prometera...* *Fíxoo porque lles prometeu...*

Prometémosvos volver en 15 días!

O Fachineiro da lingua

O abismo

Os datos do Mapa Sociolingüístico de Galicia están aí para quen queira velos, pero que ninguén os procure nas portadas dos informativos de canles de radio ou televisión. Tampouco nas portadas dos xornais que publican as noticias mínimas para seren subvencionados. Que pasaría se o noso soldo se reducise á metade? A alguén se lle ocorrería dicir que estaríamos impoñendo un aumento salarial abafante? Pois iso é o que ocorre coa lingua. Dende 1992 a 2004 o uso baixou case á metade, duplicouse a xente que nunca fala galego e de cada 100 nenos galegos non chega a 21 os que a teñen como lingua inicial. Pouco máis hai que dicir, non sendo que dende

o ano 2004 a cousa aínda empeoraría máis. Non ha tardar o momento no que quen queira falar en galego con alguén teña que facelo diante dun espello. Aquilo de que o galego é a lingua maioritaria de Galicia xa é cousa do pasado ou, todo o máis, dun presente etnográfico. Estes datos, elaborados pola RAG, nin sequera estiveron a tempo de ser presentados na campaña electoral, porque daquela ,ao mellor, aínda había dous ou tres galegos que se decataban da situación. Somos un pobo lingüicida que, como dicía unha pintada, estabamos ao bordo do abismo pero demos un paso adiante.

A.Q.